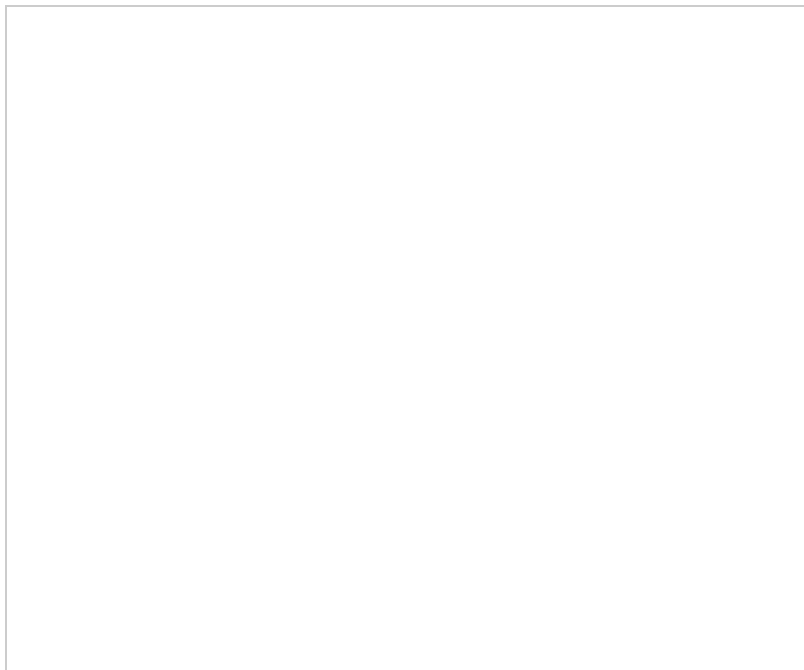

Kaunis Kalmar

20.11.2015 13.45

Pulahda keskelle muhkeita barokkitaloja, hansahistoriaa ja puutaloilyllä kaakkois-Ruotsin Kalmarissa.

Teksti ja kuvat: MARKKU JALONEN

Kalmarin kunta, joka oli kaupunki vuoteen 1971 asti, on samannimisen läänin suurin taajama. Asukkaita siellä on lähes 65 000. Se sijaitsee Ruotsin itärannikolla vastapäätä Öölannin saarta.

Tukholmasta matkaa sinne on maanteitse 420 kilometriä. Ajoaikaa kertyy kuitenkin noin seitsemän tuntia, sillä rannikkotie on paikoin yksikaistainen ja ohittaminen on mahdotonta tien keskellä olevan aidan vuoksi. Lisäksi monet matkan varrella olevat paikkakunnat hidastavat vauhtia kuten alueelliset nopeusrajoituksetkin. Perille pääsee ajamalla ensin E4-tietä etelään ja Norrköpingin risteyksestä tielle E22, ja sitten kohti Söderköpingiä.

Kalmarin historia on varsin pitkä ja monivaiheinen. Jo 1200-luvulta asti se oli eräs Ruotsin tärkeimpiä kaupunkeja. Varsinkin Hansaliiton ollessa vielä voimissaan, se oli kaupallisesti erittäin merkittävä. Ensimmäinen monumentaalinen rakennus alueella oli Kalmarin linna, jota alettiin rakentaa jo noin vuonna 1100, mutta varsinaisen muotonsa se sai vasta 1280. Sitä laajennettiin 1500-luvulla, jolloin se sai nykyisen linnamaisen olemuksensa. Se on parhaiten säilynyt renessanssilinna koko Ruotsissa.

Linna näytteli merkittävää osaa maan historiassa, sillä Kalmarin unioni perustettiin juuri siellä. Se oli pohjoismaiden valtioliitto ja toimi vuosina 1397-1523 käsittäen Tanskan, Norjan sekä Ruotsin valtiot. Suomikin oli osa tuota liittoa, sillä se kuului tuolloin Ruotsille. Lisäksi mukana oli Islanti, Färsaaret, pieni osa Pohjois-Saksaa sekä muutamia Skotlannin saaria.

Liiton alullepanija oli Tanskan ja Ruotsin Kuningatar Margareetta, mutta unionin katsotaan alkaneen virallisesti 1397, kun Erik XIII Pommerilainen kruunattiin kuninkaaksi. Liitto kesti vahvana aina vuoteen 1412, jolloin kuningatar kuoli. Sen jälkeen alkoivat levottomuudet ja lopulta vuonna 1520 Tanskan kuningas Kristian II hyökkäsi Ruotsiin ja valloitti Skånen ja Tukholman. Tämä merkitsi käytännössä unionin loppua. Norja pysyi kuitenkin turvassa Tanskalla niinkin pitkään kuin vuoteen 1814. Kaupungilla on siis pitkä ja monivaiheinen historia. Siihen voi tutustua läänin- tai merenkulkumuseossa.

Kaupunki jakautuu kahteen osaan. Vanha kaupunki on mantereella. Hautausmaa on maamerkinä rannassa lähellä linnaa, jonne päästään pitkin siltaa aivan kirkkomaan vierestä. Kovinkaan paljon ei vanhaa rakennuskantaa ole sinne jäänyt. Uusi kaupunki, joka sekin on peräisin 1600-luvulta sijaitsee Kvarnholmenin saarella. Näyttävän rakennus on tuomiokirkko, jonka rakentaminen aloitettiin 1660. Kaupunkia ympäröi meren puolelta vankka muuri.

Kalmarin barokkityyliset talot ovat todella muhkeita ja niitä on vanhassa keskustassa runsaasti. Vaihtelua tuovat pienet kaksi- tai kolmikerroksiset puutalot, joiden edessä kasvaa ruusupensaita. Osa keskustasta on rauhoitettu jalankulkijoille ja kävelykatujen varsilla on runsaasti kauppiaita, ravintoloita sekä kahviloita.

Liikenneyhteydet kaupungin muista osista kuten myös kaukoliikenteen osalta johtavat Kvarnholmenin puolelle, jossa ovat linja-auto- sekä rautatieasema. Pysäköintipaikkoja löytyy yllättävän runsaasti. Vierassatama on melko lähellä matkailutoimistoa.

Suhteellisen lähellä ydinkeskustaa on yksitoista hotellia ja kaupungista löytyy peräti 32 erilaista ravintolaa. Tähän tarjontaan mahtuu kiinalaisia, italialaisia sekä muutama pizzeria. Muutamat ovat erikoistuneet kalaruokiin, mutta moajan pihvinkin saa jos haluaa tehdä mieli. Käymisen arvoisia paikkoja ovat Gröna Stugan, Calmar Hamnkrog, jossa on tarjolla mereneläviä sekä sataman lähellä oleva Brygghuset Grill. Lisäksi löytyy perinteisiä hampurilais- ja kebabpaikkoja ympäri kaupunkia.

Mainio tapa tutustua kaupunkiin on hakea matkailutoimistosta itselleen esite, jonka nimi on *Vandra i Kalmar*, jonka avulla tutustuu moniin nähtävyyksiin. Kävijän kannattaa panostaa nimenomaan Kvarnholmenin puolelle, jossa lähes kaikki nähtävyydet ja museot sijaitsevat. Saari on sen verran pieni, että sen kiertämiseen riittää puoli päivää. Loput ajasta voi käyttää vieraillemalla museoissa sekä linnassa.

Kaupungista pääsee helposti myös tutustumaan Öölannin saareen, minne johtaa uljas kuuden kilometrin pituinen ja yli neljäkymmentä metriä korkea silta. Kalmarin on mitä sopivin kohde muutamana lomapäivän viettoon.

Keskustori, jonka toisessa päässä on Kaupunginhotelli.

Kaupunkia ympäröivässä muurissa on uljas portti.

Jotenkin hyvin ruotsalainen tapa. Ruusuja kasvaa talojen seinustoilla.

Vanhaa on säilytetty ja somia puutaloja löytyy runsaasti.

Vanha raatihuone seisoo vastapäätä tuomiokirkkoa.